
MONOGRAFIE PRAWNICZE

NIETYPOWE
FORMY ZATRUDNIENIA
NA RYNKU PRACY

EWA BAŁ

Wydawnictwo C. H. Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

EWA BAŁ • NIETYPOWE FORMY ZATRUDNIENIA
NA RYNKU PRACY

Polecamy nasze publikacje z tego zakresu:

Pod red. *J. Wratnego* i *K. Walczaka*

ZBIOROWE PRAWO PRACY

Komentarze Becka

Stanisław Piwnik

**PRAWO PRACY MATERIALNE – WZORY PISM
Z OBJAŚNIENIAMI + CD. Tom 7a, wyd. 2**

Wielki Zbiór Pism

Małgorzata Barzycka-Banaszczyk

KODEKS PRACY. KOMENTARZ, wyd. 5

Krótkie Komentarze Becka

Małgorzata Barzycka-Banaszczyk

PRAWO PRACY, wyd. 11

Skrypty Becka

Paweł Nowik, Ewa Wronikowska

ZBIOROWE PRAWO PRACY

Skrypty Becka

Ludwik Florek, Tadeusz Zieliński

PRAWO PRACY, wyd. 10

Podręczniki Prawnicze

Legalis

System Informacji Prawnej

www.sklep.beck.pl

NIETYPOWE FORMY ZATRUDNIENIA NA RYNKU PRACY

EWA BĄK

WYDAWNICTWO C. H. BECK
WARSZAWA 2009

Redakcja:
Joanna Cybulska

© **Wydawnictwo C. H. Beck 2009**

Wydawnictwo C. H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: KOLONEL
Druk i oprawa: Cyfrowe Centrum Druku, Bydgoszcz

ISBN 978-83-255-0419-9

Spis treści

Wykaz skrótów	IX
Bibliografia	XII
Akty normatywne i orzecznictwo	XX
Wprowadzenie	XXIII
Rozdział I. Nietypowe formy zatrudniania jako element elastycznego rynku pracy	1
1. Przesłanki elastycznego rynku pracy	1
2. Pojęcie nietypowych form zatrudniania	9
3. Geneza i rozwój nietypowych form zatrudniania	12
4. Modele elastycznego zatrudnienia	14
5. Podsumowanie	20
Rozdział II. Możliwości nietypowego zatrudniania na polskim rynku pracy	23
1. Nietypowe zatrudnianie a polskie prawo pracy	23
2. Rodzaje nietypowych form zatrudnienia	27
3. Umowy terminowe	28
3.1. Uregulowania prawne	28
3.2. Zakres stosowania umów terminowych	34
4. Zatrudnianie w niepełnym wymiarze czasu pracy	38
4.1. Unormowania prawne	38
4.2. Zakres stosowania pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy	41
5. <i>Job-sharing</i>	45
6. <i>Work-sharing</i>	48
7. Zatrudnianie rotacyjne (<i>job-rotation</i>)	50
7.1. Pojęcie <i>job-rotation</i>	50
7.2. Doświadczenia polskie	53
8. <i>Leasing</i> pracowniczy - agencje pracy tymczasowej	54
8.1. Rozwój agencji pracy tymczasowej	54
8.2. Uwarunkowania prawne działalności agencji zatrudnienia w Polsce	55
8.3. Rozwój pracy tymczasowej w Europie i w Polsce	61
9. Praca na wezwanie	68
10. Zatrudnianie poprzez umowy cywilnoprawne	70
10.1. Uwagi wstępne	70
10.2. Umowa zlecenia	74

10.3. Umowa o dzieło	77
10.4. Umowa agencyjna	80
11. Samozatrudnienie	85
11.1. Unormowania prawne – samozatrudnienie a umowa o pracę	87
11.2. Samozatrudnienie – wady i zalety	90
12. Praca nakładcza	93
13. Telepraca	96
13.1. Historia zjawiska	96
13.2. Definicja telepracy	98
13.3. Rodzaje telepracy	99
13.4. Rozwój telepracy w Europie	101
13.5. Determinanty rozwoju telepracy	104
13.6. Telepraca – aspekty prawne	110
13.6.1. Podstawa prawna świadczenia telepracy	110
13.6.2. Telepraca w prawodawstwie Europy	115
13.7. Telepraca w Polsce	116
13.8. Telepraca – wady i zalety	119
14. Umowa stażowa	123
15. Podsumowanie	125
Rozdział III. Bezrobocie jako immanentna część rynku pracy...	129
1. Pojęcie bezrobocia – aspekt ekonomiczny	129
1.1. Podstawowe teorie ekonomiczne bezrobocia	129
1.2. Rodzaje bezrobocia	135
2. Skutki bezrobocia	139
2.1. Ekonomiczne konsekwencje bezrobocia	139
2.2. Społeczne konsekwencje bezrobocia	143
3. Pojęcie bezrobocia i bezrobotnego w świetle polskiego prawa pracy	147
3.1. Wprowadzenie	147
3.2. Okres II Rzeczypospolitej	148
3.3. Okres Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (PRL)	148
3.4. Okres III Rzeczypospolitej (III RP)	150
4. Warunki ekonomiczno-społeczne w Polsce, a przyczyny i rozwój bezrobocia w Polsce	155
5. Bezrobocie w Polsce na kanwie danych statystycznych – charakterystyka polskiego bezrobocia	160
5.1. Stopa bezrobocia	160
5.2. Analiza statystyczna i strukturalna polskiego bezrobocia	161
5.2.1. Stopa bezrobocia w Polsce	162
5.2.2. Bezrobocie według wieku	168
5.2.3. Bezrobocie według płci	170
5.2.4. Bezrobocie według poziomu wykształcenia	173

5.2.5. Bezrobocie długotrwałe	175
5.2.6. Bezrobocie w ujęciu geograficznym	177
6. Nietypowe formy zatrudnienia w oficjalnych programach przeciwdziałania bezrobociu	179
7. Podsumowanie	185
Rozdział IV. Ekonomiczne skutki stosowania nietypowych form zatrudnienia	189
1. Koszty pracy	189
1.1. Wprowadzenie	189
1.2. Definicje i składniki kosztów pracy	190
1.3. Struktura i wysokość kosztów pracy w Polsce i w Europie ...	199
2. Ekonomiczność nietypowych form zatrudnienia	209
2.1. Obciążenia związane ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne a forma zatrudnienia	211
2.1.1. Umowa zlecenia i umowa agencyjna	211
2.1.2. Umowa o dzieło.....	213
2.2. Obciążenia podatkowe a forma zatrudnienia	216
2.2.1. Umowy cywilnoprawne	216
2.2.2. Samozatrudnienie	219
2.3. Koszty płacowe i narzuty na wynagrodzenia a rodzaj zawartej umowy – praktyczny przykład liczbowy ...	220
3. Wybór formy zatrudnienia a pozapłacowe i pozostałe koszty pracy	224
A. <i>Pracownicze formy zatrudnienia</i>	224
B. <i>Niepracownicze formy zatrudnienia</i>	225
C. <i>Pozostałe (mieszane) formy zatrudnienia</i>	226
4. Podsumowanie	231
Rozdział V. Nietypowe formy zatrudnienia w świetle badań ankietowych	233
1. Wprowadzenie	233
2. Charakterystyka badanych przedsiębiorstw	236
3. Wyniki badań ankietowych	237
4. Podsumowanie	248
Zakończenie	251
Indeks rzeczowy	257

Wykaz skrótów

1. Źródła prawa

KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.)
KP.....	ustawa z 26.4.1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.)
KPC	ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 ze zm.)
PodFizU	ustawa z 26.7.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.)
SwobGospU	ustawa z 2.7.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 ze zm.)

2. Organy orzekające

SA.....	Sąd Apelacyjny
SN.....	Sąd Najwyższy

3. Czasopisma

Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz.UE	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
OSNAPiUS	Orzecznictwo Sądu Najwyższego, Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, od 1995 r.
OSNCP.....	Orzecznictwo Sądu Najwyższego, Izba Cywilna, Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, do końca 1994 roku

4. Inne skróty

art.	artykuł
b.d.	brak danych
BAEL	badania aktywności ekonomicznej ludności
BHP.....	bezpieczeństwo i higiena pracy
CEEP.....	<i>European Centre of Enterprises with Public Participation</i> (Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych)
CIETT	<i>International Confederation of Temporary Work Businesses</i> (Międzynarodowe Stowarzyszenie Agencji Pracy Tymczasowej)

Wykaz skrótów

Dz.U.	Dziennik Ustaw
ECaTT	<i>Electronic Commerce and Telwork Trends</i>
EPL	<i>Employment Protection Legislation</i>
ETUC	<i>European Trade Union Confederation</i> (Europejska Konfederacja Związków Zawodowych)
EWG	Europejska Wspólnota Gospodarcza
FGŚP	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
GUS	Główny Urząd Statystyczny
ha	hektar
HR	<i>Human Resources</i> (zasoby ludzkie)
IPiSS	Instytut Pracy i Spraw Socjalnych
KUP	Krajowy Urząd Pracy
MENiS	Ministerstwo Edukacji Nauki i Sportu
MGiP	Ministerstwo Gospodarki i Pracy
MOP	Międzynarodowa Organizacja Pracy
NAIRU	<i>non-accelerating inflation rate of unemployment</i> , stopa bezrobocia niepowodująca przyspieszenia inflacji
nfz	nietypowe formy zatrudnienia
NIP	Numer Identyfikacji Podatkowej
OECD	<i>Organisation for Economic Cooperation and Development</i> (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju)
<i>op. cit.</i>	<i>opus citatum</i> , wyżej cytowane
pdof	podatek dochodowy od osób fizycznych
PESEL	Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności
PFAZ	Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej
PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PGR	Państwowe Gospodarstwo Rolne
PKB	Produkt Krajowy Brutto
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
pkt	punkt
poz.	pozycja
PRL	Polska Rzeczpospolita Ludowa
PWN	Państwowe Wydawnictwo Naukowe
r.	rok
red.	redakcja
RP	Rzeczpospolita Polska
SIBIS	<i>Statistical Indicators Benchmarking the Information Society</i>
s.	strona
syg. akt	sygnatura akt
t.j.	tekst jednolity

Wykaz skrótów

UE	Unia Europejska
UNICE	<i>Union des Industries de la Communauté Européenne</i> (Zrzeszenie Konfederacji Przemysłu i Pracodawców Europejskich)
ust.	ustęp
w.	wiek
ze zm.	ze zmianami
ZFŚS	zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Bibliografia

1. Literatura

- Adnett N.*, European Labour Market: Analysis and Policy, London–New York, 1996.
- Amstrong M.*, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Kraków 2004.
- Balcerzak-Paradowska B.* (red.), Kobiety i mężczyźni na rynku pracy. Rzeczywistość lat 1990–1999, Warszawa 2001.
- Begg D., Dornbusch R., Fischer S.*, Ekonomia. Makroekonomia, Warszawa 2000.
- Borkowska S.* (red.), Koszty pracy a rynek pracy, Warszawa 2001.
- Borkowska S.*, Regulacja rynku pracy w Polsce a polityka gospodarcza, [w:] *Frieske K.* (red.), Deregulacja polskiego rynku pracy, Warszawa 2003.
- Borkowska S.* (red), Rynek pracy wobec integracji z Unią Europejską, Warszawa 2002.
- Bukowski M.* (red.), Zatrudnienie w Polsce, Raport Ministerstwa Gospodarki i Pracy, Departament Analiz Ekonomicznych i Prognoz, Warszawa 2005.
- Bulik A.*, Leasing pracowniczy – nowa forma zatrudnienia, [w:] *Machol-Zajda L.* (red.), Elastyczne formy zatrudnienia sposobem na efektywność firm, Warszawa 2001.
- Chakowski M., Ciszek P.*, Pracownik na łączach, nowe przepisy o telepracy wyzwaniem dla pracodawców, Personel i Zarządzanie 2007, Nr 6.
- Chobot A.*, Nowe formy zatrudnienia. Kierunki rozwoju i nowelizacji, Warszawa 1997.
- Chobot A., Pachciarek K.*, Prawa i obowiązki agencji pracy tymczasowej i pracodawcy użytkownika wobec pracownika tymczasowego, PiZS 2005, Nr 1.
- Ciborski P.*, Telepraca, instruktaż zatrudniania. Wzór regulaminu i dokumentacja telepracy, Gdańsk 2007.
- Ciupa S.*, Nietypowe formy zatrudnienia, materiały z konferencji Kadry, wiosna 1998.
- Ciupa S.*, Umowa o telepracę, MPP 2005, Nr 3.
- Czepulis-Rutkowska Z.*, Nietypowe formy zatrudnienia i system emerytalny. Wzajemne relacje, [w:] *Frieske K.* (red.), Deregulacja polskiego rynku pracy, Warszawa 2003.
- Dach Z.*, Bezrobocie w okresie przemian systemowych gospodarki polskiej, Kraków, 1993.
- Doerre-Nowak D., Koczur S.*, Ustawa o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, czy zmiany są konieczne?, MPP 2005, Nr 1.

- Drozdowski R., Matczak P.*, Samozatrudnienie. Analiza wyników badań, Warszawa 2004.
- Drzewiecka E.*, Agencje pracy tymczasowej, trójstronny charakter zatrudnienia, MPP 2004, Nr 2.
- Drzewiecka E., Jezierski A.*, Rozwiązywanie umów o pracę a nowe formy zatrudnienia, Wydanie Specjalne Poradnika Gazety Prawnej z 13.6.2001 r. Encyklopedia PWN, Warszawa 1999.
- Encyklopedia Podręczna, Prawo na co dzień, Warszawa 1974.
- Encyklopedia, Prawo nie tylko dla prawników, Bielsko-Biała 2002.
- Firlej K.*, System pracy nakładczej jako jedna z form aktywizacji zatrudnienia w środowiskach lokalnych w Polsce i Niemczech, ZNAE Nr 536, Kraków 1999.
- Florczak-Bywalec J.*, Rynek pracy w warunkach transformacji systemowej, [w:] *Mortimer-Szymczak H.* (red.), Rynek pracy i bezrobocie, Folia Oeconomica Nr 147, Łódź 1998.
- Florek L.*, Europejskie prawo pracy, Warszawa 2007.
- Florek L.*, Prawne ramy elastycznych form zatrudnienia, referat opublik., [w:] Elastyczne formy zatrudnienia sposobem na efektywność firm, Warszawa 2001.
- Garbicz M.*, Mechanizmy postępu technicznego a bezrobocie, Warszawa 1999.
- Gersdorf M.*, Umowa o pracę, umowa o dzieło, umowa zlecenia, Warszawa 1993.
- Germanowska E.* (red.), Młodzi niepełnosprawni. Aktywizacja zawodowa i nietypowe formy zatrudnienia, Warszawa 2007.
- Glikman P.*, Ukryte bezrobocie, Życie Gospodarcze 1992, Nr 13.
- Główny Urząd Statystyczny, Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski, II kwartał 2004, publikacja dostępna na stronach www.stat.gov.pl.
- Główny Urząd Statystyczny, Europejski System Rachunków Narodowych i regionalnych, ESA 1995, Warszawa 2000.
- Główny Urząd Statystyczny. Koszty pracy w gospodarce narodowej w 2004 r., Warszawa 2005.
- Główny Urząd Statystyczny, Kwartalna informacja o aktywności ekonomicznej ludności Polski, IV kwartał 2006, publikacja dostępna na stronach www.stat.gov.pl.
- Główny Urząd Statystyczny, Departament Statystyki Społecznej, Kwartalna informacja o aktywności ekonomicznej ludności, Warszawa marzec 2006.
- Główny Urząd Statystyczny, Typowe i nietypowe formy zatrudnienia w Polsce w 2004 r., Informacje i opracowania statystyczne, Warszawa 2005.
- Główny Urząd Statystyczny, Wykorzystanie technologii informacyjno-telekomunikacyjnych w 2005 r., Warszawa 2005.
- Główny Urząd Statystyczny, Informacja o rozmiarach i kierunkach emigracji z Polski w latach 2004–2006, Warszawa, październik 2007.
- Godziszewski B.*, Zasobowe uwarunkowania strategii przedsiębiorstwa, Toruń 2001.

- Golata E.*, Estymacja bezpośrednia bezrobocia na lokalnym rynku pracy, Poznań 2004.
- Golinowska S.*, Troska globalna – Solidarność a państwo opiekuńcze, Tygodnik Powszechny z 14.1.2007 r.
- Goszczyńska M.*, Poczucie jakości życia u bezrobotnych, Polityka Społeczna 1996, Nr 1.
- Górski J., Sierpiński W.*, Historia powszechnej myśli ekonomicznej 1870–1950, Warszawa 1987.
- Gujski W.*, Kontrakty menedżerskie oraz inne umowy cywilnoprawne o świadczenie pracy, Warszawa 2000.
- Hajn Z.*, Elastyczność popytu na pracę w Polsce. Aspekty prawne, [w:] *Kryńska E.* (red.), Elastyczne formy zatrudnienia i organizacji pracy a popyt na pracę w Polsce, Warszawa 2003.
- Hajn Z.*, Nietypowe umowy o pracę, [w:] *Santera W.* (red.), Europeizacja polskiego prawa pracy, Warszawa 2004.
- Halama H.*, Koszty pracy ludzkiej w przedsiębiorstwie przemysłowym, [w:] Człowiek i społeczeństwo, Materiały V Konferencji na temat ekonomiki przedsiębiorstw, Warszawa 1962.
- Hauser J.*, Mobilność nieodczowna, Business Week, wrzesień 2002.
- Hoffmann E., Walwei U.*, Normalarbeitsverhältnis: ein Auslaufmodell? Mitteilungen aus der Arbeitsmarkt und Berufsforschung 1998, Nr 3.
- Horodeński R., Sadowska-Snarska C.* (red.), Rynek pracy w Polsce na progu XXI wieku. Aspekty makroekonomiczne i regionalne, Białystok–Warszawa 2003.
- Hudson J.*, Unemployment after Keynes. Towards a New General Theory, New York 1988.
- Hughes J. J., Perlman R.*, The Economics of Unemployment. A Comparative Analysis of Britain and the United States, Wheatsheaf Book 1984.
- Jackiewicz Z.*, Kompleksowe zarządzanie pracą, Gdańsk 2004.
- Jan Paweł II*, Encyklika Laborem Exercens, Warszawa 1982.
- Jaroszyński M., Zimmermann M., Brzeziński W.*, Polskie prawo administracyjne, Warszawa 1956.
- Kabaj M.*, Mechanizmy tworzenia i likwidacji miejsc pracy w polskiej gospodarce, [w:] *Horodeński R., Sadowska-Snarska C.*, Rynek pracy w Polsce na progu XXI wieku, Białystok–Warszawa 2003.
- Kabaj M.*, Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu. Studium porównawcze, Warszawa 1997.
- Kabaj M.*, Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu w Unii Europejskiej i w Polsce, Warszawa 2004.
- Kabaj M.*, Założenia umowy społecznej w zakresie tworzenia miejsc pracy i ograniczenia bezrobocia. Jak utworzyć milion miejsc pracy w okresie czterech lat, [w:] *J. Wrątny* (red.), Umowa społeczna. Gospodarka–Praca–Rodzina–Dialog. Ekspertyza, Warszawa 2006.
- Kamerschen D.R., McKenzie R.B., Nardinelli C.*, Ekonomia, Fundacja Gospodarcza NSZZ „Solidarność”, Gdańsk 1991.

- Kardaszewski K.*, *Ekonomika pracy stanowiska roboczego*, Warszawa 1970.
- Kaźmierczak Z.*, *Rynek pracy w państwach wysokorozwiniętych. Analiza porównawcza*, Łódź 1995.
- Keller B., Seifert H.*, *Regulierung atypischer Beschäftigung*, [w:] *Keller B., Seifert H.*, *Atypische Beschäftigung verbieten oder gestalten?*, Köln 1995.
- Keynes J. M.*, *General Theory of Employment, Interest and Money*, Macmillan 1946, tłum. na polski: *Ogólna teoria zatrudnienia, procentu i pieniądza*, Warszawa 2003.
- Klonowicz T.*, *Stres bezrobocia*, Warszawa 2001.
- Kok W.*, *Praca, praca, praca. Tworzenie nowych miejsc pracy w Europie*, Raport Grupy Roboczej ds. Zatrudnienia, listopad 2003, opublik., [w:] *Rynek Pracy MGiP*, grudzień 2004.
- Kolegowicz K., Kulisa B., Nehring A.*, *Aspekty ekonomiczno-prawne kosztów pracy w Polsce*, Kraków 2004.
- Koptas G.*, *Społeczne następstwa bezrobocia w Polsce. Ekspertyzy*, Informacje IPiSS, Warszawa 1991, Nr 11.
- Kordey N.*, *Telearbeit erfolgreich realisieren, das umfassende, aktuelle Handbuch für Entscheidungsträger und Projektverantwortliche*, Braunschweig-Wiesbaden 1996.
- Kornai J.*, *Niedobór w gospodarce*, Warszawa 1985.
- Kotowski Z.*, *Telepraca metodą zachowania i rozwoju lokalnego kapitału intelektualnego*, referat przygotowany na konferencję - *Telepraca w Polsce: Import miejsc pracy, eksport kompetencji*, Warszawa 17-18.2.2004 r.
- Królak J.*, *Czy jednoosobowe firmy wypadną z rynku?*, Puls Biznesu z 22.11.2006 r.
- Kryńska E.*, *Deregulacja a segmentacja rynku pracy*, [w:] *Frieske K.* (red.), *Deregulacja polskiego rynku pracy*, Warszawa 2003.
- Kryńska E.*, *Dylematy polskiego rynku pracy*, Warszawa 2001.
- Kryńska E.* (red.), *Elastyczne formy zatrudnienia i organizacji pracy a popyt na pracę w Polsce*, Warszawa 2003.
- Kryńska E.*, *Makroekonomiczne uwarunkowania tworzenia i organizowania elastycznych form zatrudnienia*, [w:] *Machol-Zajda L.* (red.), *Elastyczne formy zatrudnienia sposobem na efektywność firm*, Warszawa 2001.
- Kryńska E.*, (red.), *Mobilność zasobów pracy*, Warszawa 2000.
- Kryńska E.*, *Równowaga pomiędzy elastycznością i bezpieczeństwem na polskim rynku pracy. Jak osiągnąć flexicurity?*, MPP 2007, Nr 7.
- Kryńska E.*, *Wybrane teorie rynku pracy a prognozowanie*, [w:] *E. Kryńska, Suchecka J., Suchecki B.*, (red.), *Prognoza podaży i popytu na pracę w Polsce do roku 2010*, Warszawa 1998.
- Kubot Z.*, *Praca rotacyjna w stosunku pracy*, PiZS 2004, Nr 9.
- Kubot Z.*, *Umowa o pracę na zastępstwo*, PiZS 2003, Nr 2.
- Kucharski D.*, *Perspektywy telepracy w Polsce. Wyniki badań pracodawców*, Warszawa 2000.
- Kuifer L.*, *Telearbeit als innovative Arbeitsform der Zukunft*, Personal, Zeitschrift für Human Resource Management 2002, Nr 4.

- Kulicki J.*, Koszty zatrudniania pracowników, Gdańsk 2003.
- Kwiatkowski E.*, Bezrobocie. Podstawy teoretyczne, Warszawa 2002.
- Kwiatkowski E.*, Elastyczność popytu na pracę w teoriach rynku pracy, [w:] *Kryńska E.* (red.), Elastyczne formy zatrudnienia i organizacji pracy a popyt na pracę w Polsce, Warszawa 2003.
- Latos-Milkowska M.*, Telepraca jako sposób upowszechniania zatrudnienia, [w:] *Florek L.* (red.), Prawo pracy a bezrobocie, Warszawa 2003.
- Leksykon Rynku Pracy, Krajowy Urząd Pracy, Warszawa 1997.
- Lenk T.*, Telearbeit, Möglichkeiten und Grenzen einer telekommunikativen Dezentralisierung von betrieblichen Arbeitsplätzen, Berlin 1989.
- Lindbeck A., Snower D. J.*, The Insider-Outsider Theory of Employment, The MIT Press, Cambridge 1988.
- Linde K.*, Job-Sharing, w pracy zbiorowej: Innovative Arbeitsformen, Verlag Dr. Otto Schmidt, Köln 2005.
- Lipski S.*, Nowe trendy w stosunkach między pracodawcą a pracownikami, *Ekonomika i Organizacja Pracy* 2001, Nr 10.
- Lis K.*, Samozatrudnienie i inne formy minimalizacji kosztów pracy, Gdańsk 2004.
- Lundy O., Cowling A.*, Strategiczne zarządzanie zasobami ludzkimi, Kraków 2000.
- Lapiński K.*, Ograniczenia w zawieraniu umów terminowych w polskim prawie pracy, *MPP* 2007, Nr 4.
- Makowski D.*, Praca tymczasowa jako nietypowa forma zatrudnienia, Warszawa 2006.
- Makowski D.*, Zatrudnianie pracowników tymczasowych, *PiZS* 2003, Nr 12.
- Mały Rocznik Statystyczny*, GUS, Warszawa 1938.
- Małysz F.*, Różne formy zatrudnienia. Część II. Nietypowe formy zatrudnienia, Warszawa 2006.
- Marciniuk J.* (red.), Podatek dochodowy od osób fizycznych. Komentarz, Warszawa 2007.
- Marks K., Engels F.*, Dzieła wybrane, Warszawa 1949.
- Marczuk B.*, Stały etat w odwrocie, *Gazeta Prawna* 2005, Nr 220.
- Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Krajowa Strategia na lata 2007–2013, Dokument zaakceptowany przez Radę Ministrów w dniu 6.9.2005 r.
- Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Departament Rynku Pracy, Raport z działalności Agencji zatrudnienia w 2004 roku, Warszawa, maj 2005.
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Informacja o aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu i wykorzystaniu środków finansowych, Warszawa, maj 2006.
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Krajowy plan działań na rzecz zatrudnienia na rok 2006, Warszawa, kwiecień 2006.
- Minikiewicz Z.*, Koszty pracy w rachunku ekonomicznym produkcji maszynowej, Warszawa 1976.

- Mlonek K.*, Bezrobocie w Polsce w XX wieku w świetle badań, Krajowy Urząd Pracy, Warszawa 1999.
- Moszyński M.*, Nietypowe formy zatrudnienia w Republice Federalnej Niemiec, Toruń 2004.
- Moszyński M., Ritter H.*, Niezależni współpracownicy firmy jako wyzwanie dla zarządzania zasobami ludzkimi, PiZS 2003, Nr 12.
- Nahotko S.*, Zarządzanie kosztami pracy w przedsiębiorstwie działającym w otoczeniu bezrobocia, Gdańsk 2005
- Nilles J. M.*, The Telecommunication-transportation tradeoff, Options for tomorrow, New York 1976.
- Nilles J. M.*, Telepraca, Warszawa 2003.
- Oleksyn T.*, Praca i płaca w zarządzaniu, Warszawa 1997.
- Oschmiansky H., Oschmiansky F.*, Erwerbsformen im Wandel: Integration oder Ausgrenzung durch atypische Beschäftigung?, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (WZB), September 2003.
- Parlińska M., Parlińska A.*, Wydział Ekonomiczno-Rolniczy SGGW, Struktura bezrobocia, publikacja na stronach internetowych: www.wwshe.edu.pl.
- Part-time work in Europe, raport dla European Foundation for the improvement of Living and Working Conditions 2003, dostępny na www.eufound.eu.int.
- Patulski A.*, Efektywność elastycznych form zatrudniania, Referat na Konferencję HR, Warszawa, marzec 2005.
- Patulski A.* (red.), Kodeks pracy. Komentarz dla praktyków, Gdańsk 2005.
- Piotrowski B.*, Job Rotation, zatrudnienie rotacyjne, [w:] *Machol-Zajda L.* (red.), Elastyczne formy zatrudnienia sposobem na efektywność firm, Warszawa 2001.
- Pisarczyk E.*, Różne formy zatrudnienia, Warszawa 2003.
- Pisarczyk E.*, Terminowe umowy o pracę – szansa czy zagrożenie, PiZS 2006, Nr 8.
- Pocztowski A.*, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Warszawa 2003.
- Polak K.*, Idea dobra, z przepisami gorzej. Rozmowa z Z. Tkarskim z Agencji Pracy Tymczasowej „Work Service”, Gazeta Prawna 2005, Nr 24.
- Polak K.*, Zatrudnienie. Telepraca. Nieuregulowany polski rynek, Gazeta Prawna 2003, Nr 102.
- Poznański P.*, Agencje Pracy Tymczasowej chcą zmiany ustawy, Gazeta Wyborcza z 10.1.2005 r.
- Puzio-Wacławik B.*, Doświadczenia francuskie w zwalczaniu bezrobocia poprzez skracanie i uelastycznianie czasu pracy na tle doświadczeń krajów Europy Zachodniej, [w:] *Dach Z.* (red.), Prace z zakresu ekonomii, ZNE, Kraków 2001, Nr 585.
- Rakowska I.*, Praca tymczasowa bardziej elastyczna, Gazeta Prawna 2004, Nr 201 z 13.10.2004 r.
- Raport IAB Polska, Polski rynek internetowy po dwóch kwartałach 2004 r., dostępny na www.iab.pl.
- Rączka K.*, Kodeks pracy po zmianach, PUSiZ 2002, Nr 9.
- Rymsza M.* (red.), Elastyczny rynek pracy i bezpieczeństwo socjalne. Flexicurity po polsku?, Warszawa 2005.

- Sadler P.*, Zarządzanie w społeczeństwie postindustrialnym, Kraków 1997.
- Sadowski Z.*, Telepraca – stan obecny i warunki dalszego rozwoju, Rynek Pracy, luty 2004.
- Salwa Z.* (red.), Kodeks Pracy. Komentarz, Warszawa 2004.
- Samuelson P., Nordhaus W.*, Ekonomia 1, Warszawa 2003.
- Schmeisser W., Boden B.*, Entwicklung der Telearbeit, eine empirische Studie, Reiner Hamp Verlag, Muenchen und Mering, 2003.
- Sekuła Z.*, Planowanie zatrudnienia, Kraków 2001.
- Skowron-Mielnik B.*, Formy organizacji pracy jako czynnik kreowania zatrudnienia, [w:]: *Horodelski R., Sadowska-Snarska C.* (red.), Rynek pracy w Polsce na progu XXI wieku, Warszawa 2003.
- Skowron-Mielnik B.*, Zarządzanie czasem pracy. Podstawy elastycznego kształtowania czasu pracy, Poznań 2001.
- Smith A.*, Badania nad naturą i przyczynami bogactwa narodów, Warszawa 1954.
- Socha J., Wojciechowski W.*, Koncepcja NAIRU, dezinflacja a druga fala bezrobocia w Polsce, Bank i Kredyt, marzec 2004 r., www.nbp.pl/publikacje/bank_i_kredyt/2004_03/socha.pdf.
- Socha M., Sztanderska U.*, Strukturalne podstawy bezrobocia w Polsce, Warszawa 2000.
- Stopa M.*, Telepraca, szansa dla pracodawców i pracowników, Rzeczposp. z 11.9.2002 r.
- Strzeżnińska H.*, Elastyczność czasu pracy: możliwość czy konieczność?, [w:]: *Machol-Zajda L.* (red.), Elastyczne formy zatrudnienia sposobem na efektywność firm, Warszawa 2001.
- Sudoł S.*, Koszty pracy, [w:]: *Sajkiewicz A.* (red.), Ekonomia pracy, Warszawa 1981.
- Sudoł S.*, Metody analizy kosztów pracy w przedsiębiorstwie przemysłowym, Warszawa 1967.
- Sztanderska U., Litwiński J.*, Koszty pracy w Polsce, Warszawa 1999.
- Świątkowski A. M.*, Indywidualne prawo pracy, Gdańsk–Kraków 2001.
- Świątkowski A. M.*, Kodeks pracy. Komentarz, t. II, Warszawa 2004.
- Świątkowski A. M.*, Telepraca – specyfika zatrudnienia na odległość, MPP 2006, Nr 7.
- Toffler A.*, Trzecia Fala, Warszawa 1997.
- Tokarski Z.*, Czasownik bez dyskryminacji, Personel i Zarządzanie 2005, Nr 6.
- Tuchołka H.*, Samozatrudnienie, MPP 2004, Nr 10.
- Uścińska G.* (red.), Hiszpania a Unia Europejska. Doświadczenia Hiszpanii dotyczące swobodnego przepływu pracowników w okresie przejściowym, Warszawa 1999.
- Wagner B.*, Tymczasowe umowy o pracę, Warszawa 1980.
- Walczak K.*, Umowa na zastępstwo, czy można ją kwestionować ze względu na niezgodność z prawem europejskim?, MPP 2005, Nr 3.
- Wesely F.*, Encyklopedia podręczna. Prawo na co dzień, Warszawa 1974.
- Winiarski B.*, Polityka gospodarcza, Warszawa 2000.

- Wiśniewski Z.*, Deregulacja rynku pracy, Wybrane rozwiązania europejskie, Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości, Wrocław 2001.
- Wiśniewski Z.*, Kierunki i skutki deregulacji rynku pracy w krajach Unii Europejskiej, Toruń 1999.
- Wojtyła J.*, Prawo pracy z perspektywy rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw a wyzwania XXI wieku, Warszawa 2002.
- Wratny J.*, Prawo pracy a bezrobocie. Kilka refleksji, PiZS 2005, Nr 8.
- Wratny J.*, Problemy ochrony pracowników w elastycznych formach zatrudnienia, PiZS 2007, Nr 7.
- Zalewski T.*, Pracodawcy wolą elastyczne formy zatrudnienia, Rozmowa z J. Męcina, Rzeczposp. z 15.10.2007 r.
- Zatrudnienie. Powstaje nowy rynek pośrednictwa pracy, Gazeta Prawna z 24.11.2005 r.
- Zieliński T.*, *Matey-Tyrowicz M.*, Prawo pracy RP w obliczu przemian, Warszawa 2006.
- Żyżyński J.*, Sytuacja dochodowa pracowników i jej skutki dla rynku finansów publicznych, Problemy Zarządzania, Warszawa 2003, Nr 2.

2. Adresy internetowe

www.be2.org
www.budujmyrazem.olsztyn.pl
www.ciett.org
www.eurofound.eu.int
www.eujob.dk
www.europa.eu.int/comm/employment.social
www.europa.eu.int/comm/eurostat/public/datashop
www.europa.eu.int/eux-lex/de
www.equal-pracadladwojga.pl
www.eto.org.uk
www.iab.pl
www.insytut.org.pl/
www.job-rotation.pl
www.lodz.info.pl/job-rotation
www.mop.pl/konwencje
www.mps.gov.pl
www.parr.pl/pol/slownik_ang_j.htm
www.samozatrudnienie.pit.pl
www.stat.gov.pl
www.telepraca-polska.pl
www.workservice.pl
www.wwshe.edu.pl
www.zapt.org